

Препоруке родитељима деце од **10.** до **12.** месеца

ВРЕМЕ УСТАЉИВАЊА НАВИКА И ДОСЛЕДНОСТИ

ПРВИХ
1000
ДАНА

ЗА ЦЕО ЖИВОТ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ,
БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

unicef

Драги родитељи,

Свако дете је јединствено, са себи својственим темпом развоја. Ми вам нудимо пробране најважније савете за подстицање развоја детета, као и информације о основним способностима и вештинама за које се најчешће очекује да их дете стекне у овом узрасту.

Ваша запажања:

ЗДРАВЉЕ

Не пропустите превентивни преглед код педијатра са 9 месеци, а планирајте и други превентивни преглед када дете напуни годину дана. Искористите прилику да са педијатром поразговарате о развоју детета, о исхрани, предстојећој вакцинацији, евентуалној припреми за полазак у јаслице, као и о свему што вас можда брине.

ИСХРАНА

Организујте заједничке оброке. Храну сецкајте како бисте подстицали дете да жваће. Будите стрпљиви са дететом док учи да се само храни прстићима. Ако хоће да се сâмо храни кашиком, омогућите му то без обзира што ће се доста хране просути.

ЗАЈЕДНИЧКО ВРЕМЕ

Важно је одржавати дневну рутину. Уведите заједничко време за шетњу, читање и играње. Имајте у виду да сте ви узор детету и зато радите ствари онако како бисте желели да их и дете ради.

Ако се дете непримерено понаша, реците му јасно „не“ и будите доследни. Немојте викати на дете, ударати га нити давати предуга објашњења. Пауза од 30 секунди до једног минута може довести до преусмеравања пажње детета на неку другу активност.

Добро понашање наградите загрљајем, пољупцем, похвалом и одобравањем. Потрудите се да чешће награђујете пожељно понашање, а да ређе долазите у ситуацију да решавате нежељено понашање.

Немојте да користите телевизор, компјутер, видео игрице и мобилни телефон у присуству детета, а нарочито не као средство за смиривање детета, за скретање пажње детета или за његову разоноду.

Време пред спавање треба да буде испуњено миром, топлином и љубављу, уз неку прикладну књигу.

Ако припремате дете за јаслице, дајте му времена да се постепено привикне. Дозволите му да са собом носи омиљену играчку која ће му пружити додатну сигурност.

КАКО РОДИТЕЉИ ПОДРЖАВАЈУ РАЗВОЈ ДЕТЕТА	СПОСОБНОСТИ И ВЕШТИНЕ КОЈЕ ДЕТЕ СТИЧЕ
<p>Поштујте осећање стидљивости код детета у друштву непознатих особа и омогућите му да се постепено упознаје са њима.</p> <p>Нека дете види да сте близу и када се креће по простору.</p> <p>Играјте се са дететом узимања и давања.</p> <p>Разговарајте са дететом у свакој ситуацији: током храњења, купања или шетње. Најављујте му шта ћете наредно урадити.</p> <p>Понављајте речи и гласове које дете изговара и тражите од њега да их понавља за вама. Читајте детету књиге и пуштајте му музику или деџе песмице.</p> <p>Дајте му да преврће странице сликовница.</p> <p>Учите га да показује делове тела.</p> <p>Сакријте мању играчку и подстичите дете да је тражи.</p> <p>Дозволите му да рукама истражује различите текстуре предмета, да лупа предметима једним о друге, да их ставља у посуде и вади из њих и да купи мрвице са стола.</p> <p>Дајте детету оловку или бојицу да шара по папиру, мараму или крпу да је врти, кашуку и пластичну чинију да њима игра.</p> <p>Учите дете шта је узрок, а шта последица: котрљајте лопту напред и назад, гурајте аутић и камион, стављајте коцкице у посуду и вадите их из ње.</p> <p>Омогућите детету да самостално вежба устајање, падање, седање, придржавање и цупкање.</p>	<p>Испољава стидљивост и нервозу у комуникацији са непознатим особама.</p> <p>Плаче приликом одвајања од родитеља.</p> <p>Има омиљену играчку.</p> <p>Спонтано тражи да дели интересовања и задовољства са одраслима и да се игра „ја теби – ти мени“.</p> <p>Разуме своје име, имена познатих особа, називе предмета из окружења, свакодневне радње и реч „не“.</p> <p>Понавља слокове, а нека деца већ могу да изговоре и речи са значењем, нпр. мама, тата.</p> <p>Разуме кад му кажете: „Донеси лопту.“ Имитира и користи гестове, каже „па-па“, одмахује главом за „не“.</p> <p>Тражи скривену мању играчку.</p> <p>Показује руком предмет који жели.</p> <p>Знатижељно испитује играчке: тресе их, удара, баца, обраћа пажњу на детаље.</p> <p>Прстима узима мале предмете, храни се прстима.</p> <p>Ставља предмете у кутију и вади их из ње.</p> <p>Само седа и одржава равнотежу у седећем положају.</p> <p>Усправља се придржавајући се за намештај и почиње да хода поред намештаја.</p> <p>Помаже при облачењу.</p>

БЕЗБЕДНО ОКРУЖЕЊЕ

Не остављајте тешке или вруће предмете на столу ако је покривен столњаком који дете може да повуче.

Никад не остављајте дете сâмо, нарочито у близини воде или грејних тела. Нека вам све време буде надихват руку.

Сва средства за чишћење, лекове и друга отровна хемијска средства држите закључане и ван домаћаја детета.

ЗНАЦИ УПОЗОРЕЊА

Обавестите педијатра ако приметите да дете:

- не пузи,
- не стоји уз придржавање,
- не тражи предмете које сте сакрили,
- не показује предмете,
- није научило уобичајене гестове: махање уз „па-па“, одмахивање главом када негодује.

сваки
шпенцијал
је важан!

unicef

Брошура је израђена у сарадњи са Удружењем педијатара Србије.